

REPUBLIKA HRVATSKA

PUČKI PRAVOBRANITELJ

P.P.-25-3-1249/19-26

Zagreb, 28. lipanj 2019.

Ivan Zidarević
reci.zg@gmail.com

Predmet: pritužba na isticanje vjerskih simbola u Osnovnoj školi Dugave u Zagrebu

Poštovani gospodine Zidarević,

kao što smo Vas već ranije obavijestili, u Republici Hrvatskoj isticanje vjerskih simbola u javnim ustanovama nije zakonski regulirano, a za sada nema niti prakse Ustavnog suda, niti prakse Europskog suda za ljudska prava u odnosu na Republiku Hrvatsku. Također, ne postoji niti konsenzus europskih država po tom pitanju.

Iako svaka država to područje uređuje samostalno, iz prakse ESLJP proizlazi kako u demokratskim društvima, u kojima nekoliko religija koegzistira u okviru jedne iste populacije, ograničenje slobode vjeroispovijedi može biti nužno kako bi se pomirili interesi različitih skupina i kako bi se osiguralo poštivanje svih uvjerenja, pri čemu valja imati u vidu da se zaštita koju pruža članak 9. EKLJP-a odnosi na vjernike, ali i ateiste, agnostike, skeptike i nezainteresirane, od neprimjerenog pritiska onih koji misle odnosno vjeruju drugačije.

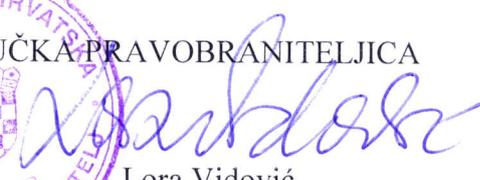
Vežano uz isticanje vjerskih simbola u državnim školama Europski sud za ljudska prava odlučivao je u predmetu Lautsi protiv Italije, tumačeći da su države odgovorne osigurati, na neutralan i nepristran način javni red, vjersku usklađenost i toleranciju u demokratskom društvu, posebice između oprečnih grupa. To se odnosi kako na odnose između vjernika i nevjernika, tako i na odnose između pripadnika različitih vjeroispovijedi, religija i uvjerenja. Sud naglašava kako su raspela na zidu u državnim školama u Italiji, u biti pasivni simbol te ne predstavljaju vjersku indoktrinaciju i mogu biti prisutna u učionicama državnih škola u sekularnim državama. S obzirom da je prisutnost raspela u učionicama državnih škola u Italiji posljedica njezinog povijesnog razvoja i tradicije te nema samo vjerske konotacije, Sud u konkretnom slučaju zaključuje da je odluka o tome hoće li raspela biti istaknuta u učionicama državnih škola, u načelu, pitanje koje spada u polje slobodne procjene određene države.

Štoviše, činjenica da ne postoji konsenzus među europskim državama o pitanju prisutnosti vjerskog obilježja u državnim školama, govori u prilog tom pristupu.

U odnosu na vjerske sadržaje u prostoru odgojno-obrazovne ustanove, pravobraniteljica za djecu pak smatra kako su takvi sadržaji, odnosno blagoslov učenika i zajednička javna molitva neprimjereni postupak u državnoj ustanovi. Ističe kako obvezivanje svih učenika u školama, odnosno djece u vrtićima da sudjeluju u vjerskim aktivnostima, može dovesti do diskriminacije one djece koji nisu vjernici ili nisu pripadnici katoličke vjeroispovijedi te je upozorila na nužnost poštivanja propisa o uvjetima i načinu izvedbe vjeronauka i vjerskog odgoja u odgojno-obrazovnim ustanovama.

S obzirom da hrvatski pravni sustav s jedne strane jamči vjerske slobode, zbog čega država mora svojim građanima i vjerskim organizacijama jamčiti pravo izražavanja vjeroispovijedi simbolima, s druge strane Ustav traži od države da bude odvojena od vjerskih organizacija. Stoga bi u cilju nediskriminatrornog postupanja prema svoj djeci odnosno djelatnicima u odgojno-obrazovnim ustanovama, isticanje vjerskih simbola u zajedničkim prostorijama tih ustanova, pa tako i u zajedničkim prostorijama svih drugih javnih ustanova, trebalo ograničiti.

S poštovanjem,

PUČKA PRAVOBRANITELJICA

Lora Vidović